

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorum Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Dominus firmamentu[m] meu[m], & refugium meu[m] & liberator meus,
deus meus, adiutor meus, sperabo in eum. Protector meus & cornu salutis
meæ, & susceptor meus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Dominus firmamentū meū, & refugium meū & liberator meus
 deus meus, adiutor meus, sperabo in eum.
 Protector meus & cornu salutis meæ, & susceptor meus.

Omnia hæc unus uersus in hebræo. Hierony. sic, Dominus petra mea & ro-
 bor meum & saluator meus, deus meus, fortis meus & sperabo in eum, sicut
 meum & cornu salutis meæ, & susceptor meus, Eisdem uerbis translati sunt
 canticum, ij. Reg. xxij, nisi q̄ pro, susceptor meus, rectius ibidem, eleuator me-
 us, dixit. Quis digne hos uehementissimos affectus distribuat & definit? Ne-
 que enim ociosus est spiritus in uerbis suis, ut aliquid hic superfluum credi pos-
 sit. Ego, sicut dixi, sub hoc psalmo succumbo, & ceteri omnes, aut nihil dicunt,
 aut ego nihil intelligo, nedum aliquid conferunt adiumentum, sed pergeant est
 tamen, accepta & data licentia pro cuiusq̄ captu dicendi.

*Spūs uon est
 otiosus in uer-
 bis suis.*

*Fortitudo san-
 cti uiri.*

Fortitudo mea, quæ primo uersu dicitur, ea esse mihi uidetur, quæ homo in-
 terne confortatur consolidaturq̄, indutus uirtute ex alto, sic psal. cxvij. Quo-
 niam confortauit seras portarū tuarum, Esa. liij. Et clauos tuos consolidauit,
 ut sit firmitas ea, quæ molles & delicatos animos indurat, quæ fortitudo non nisi
 ex deo nobis est, qui ex nobis, tam aduersis q̄ prosperis facillime dissolu-
 mur & liquefcimus sicut cæra ante faciem solis.

Firmamentum meum, quod proprie petra hebraice dicitur, fundamentum,
 rupes scilicet est, super quā ædificatur, ut Matth. xvj. Super hanc petrā ædifica-
 bo Ecclesiam meam. Ita dominus non modo induit Christum & suos uirtute
 interna & soliditate, sed est simul ipsum fundamentum, super quo nituntur,
 sicut solida domus supra solidam petram.

Refugium meum seu robur meum, quod proprie arcem, turrim, domū refu-
 gij, aut locum munitū significat, ut psal. iij. Esto mihi in deum protectorem &
 in domū refugij, ut saluum me facias, ut præcedente collato, dominus non
 tantū sit fundamentum firma petra, sed & domus ipsa munita supra petrā ædi-
 ficata, seruans & protegens eum, qui ad eum confugerit.

Liberator meus, quod proprie euasione[m] significat & eam uirtutem, quæ si
 quis undiq̄ angustatus & conclusus sit liberatur & euadit, sicut filij Israel eua-
 serunt Pharaonem.

Adiutor meus, seu fortis meus, iterum in hebræo, petram seu silicem signifi-
 ficat, quod frequenter, pro forti redditur, eam puto uirtutem esse, quæ euadēs
 & in domū refugij receptus, tuto manet & perseuerat contra omnes insultus
 insequentium. Et hæc quinque ad uirtutem passiuā, seu ad tolerantiam malorū
 pertinent. Primū est enim interne roborari: deinde ubi hæc uirtus impugnat,
 ne deficiat, habere petram in qua nitatur & cōsistat: postea ne multitudinē sal-
 tem uincatur, habere locum munitum quo se recipiat: Et ne inter angustias ca-
 piatur obsessus conclususq̄ exitum & tutam euasione[m] non habeat: tandem
 ne tedio quod ultimum est dæmonū & malorum hominū fractus cedat, perse-
 uerantiæ uirtutem firmetur. Breuius hæc quinque distribuemus, si primum ad aduersi-
 tatem simpliciter conferat, secundū ad magnitudinē, tertium ad multitudinē,
 quartū ad fortitudinē, quintū ad assiduitatē aduersariorum. Vbi enim hostis
 primo sibi senserit resisti, magnates & potentes sibi sociat, Deinde multos sibi
 aggregat, Vbi nec sic proficit, oēm uim & artem cum eis & per eos tentat,
 Ultimo cum alio non possit, assiduitate solet sanctos infirmare, qui autē perse-
 uauerit

*Virtus toleran-
 tiæ in quinque.*

I N P S A L M V M XVII

creatus in finem, hic saluus erit. Hæc quinq; Paulus Ro. viij. sed alio ordine
potest credi potest, Neq; instantia, neq; futura, neq; fortitudo, neq; altitudo,
neq; parandum, neq; creatura alia potest nos separare a charitate dei.

Virtutes
actiue.

Sequuntur uirtutes actiue & propulsiue.
Prima est securum seu protector meus, oportet enim inuasurum hostes, esse
torturam, quo tela ignita inimici excipiens possit penetrare & cadere hostes,
deum enim non eget, qui ad refugium currit.

Triturare est
predicare.

Altera est cornu salutis, uirtus ipsa quæ pugnat & uincit, quæ mihi uidetur
esse potestas uerbi siue fiducia prædicandi, sic enim apud Micheam. iij. dicitur:
Cornu & tritura filia Zion, quia cornu tuum ponam ferreum, & ungulas tuas
in areas, & cõmues populos multos, & interficies domino rapinas eo-
rum, & fortitudine eorũ domino uniuersæ terræ, Triturare, esse idẽ quod præ-
dicare, Apostolus, i. Cor. ix. pbat, Nõ alligabis os boui triturati, At cornu fer-
reum & ungula æreæ, quid sunt, nisi illud Christi, Ego dabo uobis os & sapi-
entiam, cui nõ poterunt cõtradecere & resistere omnes aduersarij uestri: Itaq;
cornu salutis dicitur, quia hostes superat, & salutem ex inimicis facit, Lucæ. ij.
Sunt qui ex cornu regnũ faciunt, nec id absõnũ est, cum regnũ Christi, nõ nisi
in uerbo ueritatis consistat, hoc uere est regnũ salutis, quod uincit omnia.

Tertia, susceptor meus, seu exaltator meus, id est, in quo super hostes eleua-
tus triumpho, sicut Paulus dicit, Qui triũphat nos semper in Christo. Eo mo-
do dicitur Isa. ix. Et eleuabit dominus hostes Rasin super eũ. Videmus autem
q̃ mira sit uirtus Christi & sanctorum eius, Prior est uirtus passiuæ, quæ passi-
uitate acriuam, ut Paulus dicit, Virtus in infirmitate perficitur, Ita mũdus nõ alijs
armis uictus est, q̃ patientia & uerbo dei, sicut in Isaia. iij. dicit: Et erunt capiẽ-
tes eos, qui se ceperat, & subijcient exactores suos. Et Iohel. iij. Infirmitas di-
cat, quia ego fortis sum. ij. Reg. xxij. huic uersui additur: Et refugiu meum &
saluator meus, de iniuria liberabis me, quod quare in hoc psalmo omissum sit
ignoro.

Patientia
uerbo dei mũ-
dus uincitur.

Laudans inuocabo dominum: Et ab inimicis meis saluus ero.

Vbi titulus, qui dicit, hoc canticũ esse dictum, liberato ab omnibus inimicis
Dauid, & recitatu in persona resurgentis Christi: Certe hic aliud dici nõ potest,
q̃ quod Augustinus censet, totum Christum, id est, Christum cum corpore &
pro corpore suo loqui, quod est Ecclesia, quæ semp uincit, semperq; pugnat,
& superatis præteritis malis paratur ad futura mala superanda. Aut si in perso-
na Christi sitendum est, conuenit hæc intelligi dicta, pro magnitudine affe-
ctus erga deum, quo offert promptitudinem animi sui ad plura ferenda, si de-
us uelit, sicut psal. cvij. Paratu cor meum, deus, paratu cor meum. Et. xxv. Pro-
ba me domine & tenta me, ure cor meum & renes meos. Sic enim liberatus a
malis, & diuinam uirtutem expertus, non aliud cupit q̃ iterum pati, ut iterum
uirtutem diuinam experiat, nasciturq; ex his, quædã mirabilis patiendi sitis,
& inextimabilis fiducia in dulcedine dei.

Ad patientiã
apparatus.

Omnia tamẽ ad nostrã doctrinam scripta sunt, ut per patientiã & consola-
tionem scripturaru spem habeamus. Ideo enim quintuplicem uirtutem patien-
tiam, & triplicem agentium descripsit, ut nos erudiret, nihil esse tam malũ, tam
multum, tam magnũ, tam potens, tam diuturnum, quod non quæat uinci per
uirtutem dei, si in eã confidimus, Et tũc potissimum esse locũ sperandæ uirtu-
tis in nobis, quãdo irruunt in nos mala, multa, magna, fortia, assidua, cũ pro-
prium di-

Hh prium di-